Den lokala skattemyndighetens medverkan i taxeringsarbetet

Av häradsskrivare R. Snögren

Enligt taxeringsförordningen skall den lokala skattemyndigheten biträda taxeringsnämnderna med sortering av deklarationer och kontrolluppgifter, verkställa längdföring samt summera taxeringslängderna. Före längdföringen och summeringen torde åtskilliga lokala skattemyndigheter — på eget initiativ och i den utsträckning tiden tillåter — kontrollera utförda ortsavdrag, överföringar till samt summeringen av deklarationens fjärde sida m m. Antalet fel av skilda slag — formella och i sak —, som därvid och vid den efterföljande ATP-genomgången kommer fram varierar givetvis i olika distrikt. Allmänt vågar jag dock påstå, att antalet fel är betydande och proportionellt mot den tid, som den lokala skattemyndigheten kan ha möjlighet att ägna åt denna arbetsdetalj.

Därest fel observeras i god tid före taxeringsarbetets avslutande, kan rättelse ske genom återställande av deklarationen till vederbörande ordförande för ny handläggning, i andra fall måste felet för rättelse anmälas till taxeringsintendenten i länet. Enligt ett nyligen framlagt förslag skall även den lokala skattemyndigheten själv ges befogenhet att rätta vissa formella felaktigheter. Även om sistnämnda möjlighet innebär en avsevärd rationalisering, medför dock rättelse genom taxeringsintendenten eller den lokala skattemyndigheten själv efter taxeringsarbetets avslutande ett relativt komplicerat förfarande (beslut av prövningsnämnden eller den lokala skattemyndigheten, rättelser i taxerings- och debiteringslängderna, utskrift av ny debetsedel samt i många fall även åtgärder för restitution, avkortning eller uppdebitering av felaktiga skattebelopp).

Utskrift av anmaningar att deklarera samt en formell genomgång av deklarationerna, innebärande kollationering av ortsavdrag, avprickning av kontrolluppgifter, kontrollsummering m m. är genomgående göromål av rutinkaraktär. Det torde ej kunna anses rationellt att taxeringsnämnderna, vars arbetsbörda snart nått bristningsgränsen och därjämte ökar år från år, skall betungas med dylika arbetsuppgifter, som dessutom med all säkerhet kan utföras snabbare, säkrare och långt mera effektivt av biträdespersonal. Det är ej heller rationellt att formella felaktigheter i stort antal kommer fram i slutet av taxeringsperioden eller vid efterföljande debiteringsarbete. För alla parter — statsverket som allmänheten — bör det vara angeläget att samtliga deklarationer underkastas en kontroll i formellt avseende efter enhetliga linjer och att detta sker så tidigt som möjligt under taxeringsperioden. Detta önskemål synes även kunna förverkligas genom att hårdare än hittills engagera de lokala skattemyndigheterna, som redan har personal utbildad för göromål av här ifrågavarande slag, i det förberedande taxeringsarbetet. En ut-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:38

vidgad systematisk medverkan från nämnda myndigheter, synes kunna ske åtminstone i nedan angivna avseenden.

1. Som förberedelse för sin medverkan antecknar den lokala skattemyndigheten i inkomstlängden i korthet (med blyerts) de skattskyldigas skatteform (A el. B), nr å debetsedel (denna uppgift kan även vara till ledning vid sorteringsarbetet), civilstånd vid den preliminära taxeringen (därest detta avviker från i stomme till inkomstlängd angivet), uppgift huruvida ensamstående eller samtaxerad gift kvinna haft barn samt andra ev. uppgifter av betydelse för ortsavdrag eller allmänna avdrag.

Anteckningarna sker exempelvis sålunda:

B 930 särtax
A 931 ogb
A 933 gb (avser samtaxerad hustru med barn).

2. Registrering av inkomna kontrolluppgifter och deklarationer sker som hittills. I samband med deklarationernas registrering kollationeras dock därjämte deklarationernas uppgifter om civilstånd m m mot personplåten eller anteckningarna enl. punkt 1 ovan.

3. Erinringar eller anmaningar att deklarera utskrives och expedieras av den lokala skattemyndigheten med ledning av föregående års inkomstlängd samt anteckningarna enligt punkterna 1—2 ovan. Erinringarna eller anmaningarna utskrives för såväl lokalt som särskilt rörelsedistrikt. Utskrift sker i två exemplar, varav genomslagskopian tills vidare kvarligger hos den lokala skattemyndigheten som bevakningsregister. Därest deklaration ej inkommer till den lokala skattemyndigheten inom föreskriven tid, översändes genomslagskopiorna (kompletterade med uppgift om skatteform, nr å debetsedel, civilstånd för den skattskyldige vid den preliminära taxeringen samt inkomna kontrolluppgifter eller andra handlingar till ledning för taxeringen) till vederbörande taxeringsnämnd för fortsatt handläggning (slutligt anmaningsförfarande, vitesföreläggande och i sista hand skönstaxering).

4. För såväl lokalt som särskilt rörelsedistrikt kollationeras deklarationerna i nedan angivna avseenden.

a) Avprickning av skatteavdrag.

b) Avprickning i fastighetslängden av i deklarationerna redovisade garantibelopp.

c) I samband med kontroll enligt punkt b avprickas i fastighetslängden samt utföres å deklarationerna underlagsbelopp för beräkning av skogsvårdsavgift samt avprickas i förmögenhetsbilagan redovisade taxeringsvärden. Ej redovisade garantibelopp eller underlagsbelopp rapporteras i sinom tid till vederbörande taxeringsnämnd.

5. Deklarationerna för särskilt rörelsedistrikt översändes successivt till vederbörande assistentkontor. Kortfattade promemorior över anmärkningar eller påpekanden enligt punkterna 2—4 ovan upprättas å särskilt formulär och bilägges i förekommande fall deklarationerna.

6. För lokalt taxeringsdistrikt kollationeras deklarationerna vidare i nedan angivna avseenden.

a) Till tid enligt punkt 7 nedan avprickas inkomna kontrolluppgifter. I de fall, där så är möjligt, bör felande kontrolluppgifter infordras från vederbörande uppgiftslämnare. I allt fall synes som

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:38

regel så böra ske i fråga om inkomst av anställning, för vilket inkomstslag uppgifterna ju utnyttjas — förutom för taxeringen — även vid beräkning av pensionsgrundande inkomst samt för kontroll av arbetsgivaruppgifter.

b) Deklarationerna kontrollräknas såväl med avseende på summeringar som övriga räknesätt. Överföringarna till fjärde sidan kollationeras och kontrollräknas.

c) För lantbrukare upprättas (eventuellt) förslag till kontantsammanställningar. Ur såväl arbets- som kontrollsynpunkt synes lämpligt att därvid utarbeta en blankett, som kan uppta flera inkomstår och som överflyttas från tidigare till senast avgiven deklaration.

7. Deklarationerna för lokalt taxeringsdistrikt expedieras successivt till vederbörande taxeringsnämnder. Över felsummeringar, formella fel samt påpekanden av annat slag upprättas liknande promemorior som enligt punkt 5 ovan.

8. Från lokal taxeringsnämnd återställda deklarationer kontrolleras med avseende till den lokala skattemyndighetens granskningspromemorior samt av taxeringsnämnden beslutade avvikelser. Uträkning av beskattningsbara belopp, debitering av statsskatt samt längdföring sker som hittills för såväl lokalt som särskilt taxeringsdistrikt.

9. Taxeringslängderna underskrives av den lokala skattemyndigheten, som vitsordar i tjänsten att taxeringsnämndens beslut är rätt antecknade. Enligt nuvarande ordning undertecknas längderna av taxeringsordföranden samt av nämnden valda justeringsmän. Då dessa ej utan en i allt fall betydande arbetsinsats har möjlighet att i detalj granska den lokala skattemyndighetens längdföring, måste nuvarande underskriftssystem karakteriseras som både opraktiskt och oformligt.

Inom en nära framtid kommer längdföring och debitering m m att ske medelst dataanläggningar med utgångspunkt från deklarationerna. De till databehandlingen ingående deklarationerna bör då vara helt korrekta i formellt avseende. Övergången till data bör enligt min mening underlättas, därest de lokala skattemyndigheterna redan före övergången ges befogenhet och resurser att — i allt fall försöksvis och i mindre utsträckning — biträda taxeringsnämnderna i ovan angivna eller andra avseenden, som kan framkomma vid en diskussion i denna fråga. Därigenom ges de möjlighet att förvärva rutin och erfarenhet av de nya arbetsuppgifter, som med all säkerhet snart kommer att bli ofrånkomliga, oavsett de ändringar i uppbörds- och skatteförfattningarna, som ett ev. nytt skattesystem kan komma att medföra.

Ärade prenumeranter och föreningsmedlemmar!

Personalen på Skattenytts expedition har nu bråda dagar och arbetar för högtryck för att Ni skall få Skattenytt för år 1965 utan avbrott. Hjälp oss i denna vår strävan genom att inbetala avgiften eller anmäla prenumerationsförnyelse före årets utgång. Det tar tid att plocka ut och återinsätta en adressplåt. Den som inte ordnat med förnyat abonnemang senast första veckan i januari får därför räkna med något avbrott i distributionen.

På grund av de många helgdagarna vid årsskiftet torde det icke kunna undvikas att första numret för 1965 trots våra ansträngningar kan bliva något försenat. *Red.*

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:38